

Document de ședință

B9-0272/2020

14.9.2020

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarației Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate

în conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la situația din Belarus
(2020/2779(RSP))

Viola Von Cramon-Taubadel, Sergey Lagodinsky, Francisco Guerreiro, Bronis Ropé, Anna Cavazzini, Hannah Neumann, Tineke Strik, Markéta Gregorová, Diana Riba i Giner, Ville Niinistö, Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Jordi Solé, Monika Vana, Heidi Hautala
în numele Grupului Verts/ALE

B9-0272/2020

**Rezoluția Parlamentului European referitoare la situația din Belarus
(2020/2779(RSP))**

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile și recomandările sale anterioare referitoare la situația din Belarus,
- având în vedere alegerile prezidențiale care au avut loc în Belarus la 9 august 2020,
- având în vedere Declarația universală a drepturilor omului și toate convențiile în domeniul drepturilor omului la care Belarus este parte semnatară,
- având în vedere declarația comună privind Belarus din 17 august 2020 a grupurilor politice PPE, S&D, Renew Europe, Verts/ALE și ECR din Parlamentul European,
- având în vedere declarația din 13 august 2020 a Președintelui Parlamentului European, care a solicitat să se pună capăt violențelor din Belarus,
- având în vedere Concluziile Președintelui Consiliului European prezentate în urma videoconferinței cu membrii Consiliului European din 19 august 2020, precum și principalele concluzii ale videoconferinței cu miniștrii Afacerilor Externe din 14 august 2020,
- având în vedere cea de a 6-a rundă a Dialogului bilateral privind drepturile omului dintre UE și Belarus, care a avut loc la 18 iunie 2019 la Bruxelles,
- având în vedere declarațiile Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Josep Borrell, în special cele din 14 iulie 2020, 7 august 2020, 10 august 2020, 11 august 2020, 17 august 2020 și 7 septembrie 2020,
- având în vedere declarația purtătorului de cuvânt al SEAE din 19 iunie 2020 privind evoluțiile recente din Belarus, precum și declarațiile sale privind aplicarea pedepsei cu moartea în Belarus, în special cele din 30 iulie 2019, 28 octombrie 2019, 20 decembrie 2019, 11 ianuarie 2020 și 7 martie 2020,
- având în vedere raportul din 10 iulie 2020 al Raportorului special al ONU privind situația drepturilor omului în Belarus,
- având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât alegerile prezidențiale desfășurate în Belarus la 9 august nu au fost nici libere, nici corecte; întrucât guvernul din Belarus nu a transmis în timp util o invitație Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) pentru a participa la observarea acestor alegeri, astfel încât procesul s-a desfășurat în absența unor observatori internaționali independenți;

- B. întrucât Comisia Electorală Centrală din Belarus a refuzat înregistrarea în calitate de candidați la alegerile prezidențiale din 2020 a politicienilor care adoptaseră poziții critice la adresa regimului și care, potrivit informațiilor relatate, strânseseră peste 100 000 de semnături, în conformitate cu prevederile legislației naționale, ceea ce a pus în evidență obstacolele disproporționate și nerezonabile existente în calea dreptului de a candida, care contravin obligațiilor prevăzute de OSCE și altor standarde internaționale;
- C. întrucât grupul de monitorizare „Apărătorii drepturilor omului pentru alegeri libere” a semnalat și alte măsuri care i-au dezavantajat pe candidații din opoziție, cum ar fi restricționarea spațiilor în care se pot desfășura activități electorale în mod legal, reținerea unor membri ai echipelor de campanie ale candidaților și blocarea accesului la comisiile electorale locale pentru aproape toți candidații opoziției, acest lucru având drept rezultat faptul că, din numărul total al candidaților aleși, doar 1,1 % provin din partidele de opoziție, în timp ce 96,7 % provin din partidele pro-guvernamentale;
- D. întrucât situația drepturilor omului în Belarus a continuat să se deterioreze pe durata campaniei electorale și după alegeri, constatându-se creșterea numărului detențiilor arbitrare și al amenzilor aplicate, inclusiv pentru participarea la adunări pașnice; întrucât ONG-urile și observatorii au raportat faptul că s-a recurs la represalii împotriva cetățenilor, acestea luând inclusiv forma violențelor fizice, a răpirilor, a amenzilor administrative, a amenințărilor cu retragerea dreptului de exercitare a autorității părintești asupra copiilor, a procedurilor penale, precum și a torturii fizice și psihologice;
- E. întrucât în Belarus au avut loc acțiuni de protest fără precedent, prin care s-a solicitat organizarea de noi alegeri libere și corecte, după încheierea alegerilor prezidențiale din 9 august și anunțarea unui rezultat falsificat, care proclama victoria președintelui în exercițiu; întrucât protestele au avut drept rezultat represalii violente din partea autorităților și mii de arestări, însoțite de un tratament și condiții inumane aplicate în locurile de detenție, conform informațiilor relatate;
- F. întrucât actualul mandat al președintelui Lukașenko, aflat în funcție, se încheie la 5 noiembrie și, după această dată, el nu mai poate fi recunoscut ca președinte legitim;
- G. întrucât femeile joacă un rol important în cadrul protestelor și al mișcării de opoziție; întrucât Consiliul Național de Coordonare (CNC), instituit la inițiativa Svetlanei Țihanovskaia, a fost format pentru a reprezenta poporul din Belarus și pentru a transmite revendicările acestuia în ceea ce privește schimbarea democratică și libertatea în Belarus; întrucât toți membrii comitetului director al CNC au dispărut, au fost arestați sau au fost forțați să părăsească țara, cu excepția laureatei Premiului Nobel, Svetlana Alexievici, care a beneficiat de un sprijin excepțional din partea diplomaților europeni pentru a fi protejată de aceste măsuri;
- H. întrucât condițiile în care se desfășoară activitatea apărătorilor drepturilor omului s-au deteriorat în mod constant, aceștia fiind supuși în mod sistematic intimidării, hărțuirii și restricțiilor în ceea ce privește exercitarea libertăților fundamentale; întrucât impunitatea larg răspândită a agenților responsabili cu aplicarea legii favorizează creșterea incidenței încălcărilor drepturilor omului și a represaliilor împotriva apărătorilor drepturilor omului; întrucât organizațiilor pentru apărarea drepturilor omului li se refuză sistematic

înregistrarea și întrucât apartenența la grupuri neînregistrate și primirea de către acestea de fonduri din străinătate sunt incriminate conform dreptului intern; întrucât avocații activi în domeniul drepturilor omului sunt excluși din barou în cazul în care apără activiști civili și politici aflați în detenție, care nu se pot prevala de dreptul la un proces echitabil;

- I. întrucât nu există agenții de presă independente înregistrate în Belarus, unde libertatea presei s-a deteriorat semnificativ din 2015; întrucât apărătorii drepturilor omului și jurnaliștii care au participat la demonstrații sau au transmis informații cu privire la acestea, precum și cei care au criticat politica de mediu a statului sau au făcut observații privind pandemia de COVID-19 din Belarus au fost, de asemenea, vizați de către autorități și pot face obiectul unor acțiuni penale; întrucât autoritățile din Belarus nu au reușit să pună la dispoziție informații concrete privind pandemia și să reacționeze în timp util la situația provocată de aceasta, răspândind, în schimb, în mod activ informații false care au pus în pericol sănătatea cetățenilor;
- J. întrucât Belarus este singura țară din Europa în care se mai aplică încă pedeapsa capitală,
 1. sprijină cu fermitate poporul belarus și subliniază necesitatea unei soluții pașnice și democratice la criza actuală, care să fie susținută de mijloace de informare în masă independente și libere și de o societate civilă puternică; sprijină solicitarea poporului belarus privind organizarea unor noi alegeri libere, corecte, transparente și incluzive, în conformitate cu standardele internaționale și sub supravegherea unor observatori independenți;
 2. solicită încetarea imediată a violențelor și a detențiilor ilegale; insistă asupra eliberării imediate și necondiționate și a retragerii tuturor acuzațiilor împotriva apărătorilor drepturilor omului, a activiștilor, a jurnaliștilor și a oricăror alte persoane deținute sau condamnate ca formă de represalii pentru exercitarea drepturilor lor civile și politice; insistă, de asemenea, asupra necesității de a desfășura o anchetă amănunțită și imparțială cu privire la toate cazurile de detenție arbitrară, rele tratamente și tortură;
 3. solicită să se pună capăt tuturor formelor de rele tratamente și tortură și să se introducă o definiție specifică a torturii în Codul penal al Belarusului, în conformitate cu standardele internaționale privind drepturile omului, precum și modificări legislative pentru incriminarea disparițiilor forțate;
 4. îndeamnă toate părțile interesate relevante din Belarus să se angajeze într-un dialog național constructiv, mediat, la care să participe inclusiv Consiliul Național de Coordonare, și să coopereze pe deplin cu Raportorul special al ONU privind situația drepturilor omului în Belarus, cu Comitetul ONU contra torturii și cu Comitetul ONU pentru Drepturile Omului, pentru a realiza reformele mult așteptate și necesare pentru a proteja drepturile omului și a consolida democrația;
 5. insistă asupra faptului că este necesar să se asigure dreptul cetățenilor de a-și exercita libertatea de întrunire, de asociere, de exprimare și de opinie, precum și să se garanteze libertatea mass-mediei și, prin urmare, asupra necesității de a elimina toate restricțiile care împiedică aceste libertăți, în legislație sau în practică;

6. subliniază nevoia urgentă de a pune în aplicare recomandările Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului al OSCE, cu scopul de a include garanții procedurale și juridice substanțiale care să consolideze gradul de incluziune, integritatea și transparența pe parcursul tuturor etapelor procesului electoral, în special necesitatea de a include criteriile și mecanisme clare și rezonabile pentru înregistrarea candidaților și verificarea semnăturilor;
7. condamnă cenzurarea internetului și a mass-mediei, blocadele rutiere, precum și intimidarea jurnaliștilor cu scopul de a bloca fluxul de informații referitoare la situația din țară; condamnă, de asemenea, campaniile de dezinformare prin care se urmărește inducerea deliberată în eroare a publicului din Belarus și învinuirea unor actori terți pentru evenimentele actuale;
8. solicită să se adopte de urgență măsuri pentru a consolida sistemul de asistență medicală și să se pună la dispoziția publicului, într-un mod transparent și incluziv, toate informațiile privind pandemia care sunt relevante și esențiale pentru salvarea de vieți; subliniază necesitatea de a îmbunătăți accesibilitatea, disponibilitatea și calitatea asistenței medicale furnizate în locurile de detenție, având în vedere, în special, pandemia de COVID-19, precum și condițiile de lucru ale personalului medical, ținând seama de relatările potrivit cărora forțele de poliție ar fi împiedicat acordarea de îngrijiri medicale protestatarilor răniți și ar fi arestat membri ai personalului medical;
9. condamnă cu fermitate aplicarea în continuare a pedepsei cu moartea și solicită abolirea imediată și permanentă a acesteia și, până la eliminarea acestui tip de pedeapsă, solicită să se garanteze un drept efectiv de a ataca sentințele de condamnare la moarte;
10. solicită încetarea tuturor actelor de represiune împotriva apărătorilor drepturilor omului, a personalităților din opoziție, a activiștilor societății civile, a observatorilor electorali, a apărătorilor drepturilor de mediu, a liderilor religioși, a jurnaliștilor și a bloggerilor independenți și insistă asupra necesității de a garanta faptul că aceștia sunt în măsură să-și desfășoare activitățile fără teamă de represalii și fără nicio restricție;
11. sprijină pe deplin lucrătorii și sindicatele independente din Belarus și solicită autorităților și angajatorilor din Belarus să respecte drepturile fundamentale de a intra în grevă ale lucrătorilor din această țară, fără ca acest lucru să antreneze riscul concedierii, al arestării sau alte represalii, în conformitate cu Convențiile 87 și 98 ale OIM;
12. invită Comisia, statele membre, SEAE și Delegația UE de la Minsk să consolideze susținerea și sprijinul financiar acordate de UE activiștilor și organizațiilor societății civile, apărătorilor drepturilor omului, sindicatelor independente și mass-mediei independente din Belarus și din străinătate, evitând totodată furnizarea de fonduri în beneficiul guvernului și al proiectelor controlate de stat, inclusiv direcționarea asistenței sau a finanțării prin intermediul acestor entități, și suspendând împrumuturile acordate de Banca Europeană de Investiții (BEI) și de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și alte împrumuturi acordate regimului actual;
13. invită Comisia și statele membre să consolideze prezența diplomatică, umanitară și mediatică în Belarus și să intensifice contactele directe cu poporul belarus;
14. solicită Comisiei să lanseze un program de asistență cu obiective specifice al UE pentru

a ajuta victimele represiunii politice și ale violenței forțelor de poliție, asigurând în special accesul la asistență juridică, sprijin material și asistență medicală, precum și măsuri de reabilitare; invită Comisia să conceapă un pachet financiar de anvergură bazat pe condiționalități, pentru sprijinirea unui Belarus democratic în viitor;

15. solicită statelor membre să adopte toate măsurile necesare pentru a primi pe teritoriul lor cetățeni din Belarus care își părăsesc țara pentru a se refugia în UE;
16. solicită Comisiei să instituie de urgență un program de burse pentru studenții care au fost exmatriculați din universitățile din Belarus pentru că au adoptat o poziție prodemocratică; solicită să se acorde sprijin financiar și academic cadrelor universitare din Belarus, permițându-le acestora să aibă acces la instituțiile de cercetare din UE;
17. invită Comisia, statele membre și SEAE să ofere sprijin deplin eforturilor depuse de Consiliul pentru drepturile omului al ONU și de Mecanismului de la Moscova al OSCE pentru a asigura documentarea și raportarea de către organizațiile internaționale a încălcărilor drepturilor omului și, ulterior, asumarea responsabilității pentru aceste încălcări și justiția pentru victime;
18. se așteaptă ca Comisia, statele membre și SEAE să acționeze pentru a asigura o mai mare vizibilitate și legitimitate a președintei alese, dna Svetlana Țihanovskaia, precum și a Consiliului Național de Coordonare din Belarus, creat la inițiativa sa;
19. solicită Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR) și Consiliului să acționeze rapid pentru a impune sancțiuni specifice împotriva celor responsabili pentru actele de violență, represiuni și falsificarea rezultatelor alegerilor, inclusiv împotriva președintelui în exercițiu Lukașenko; solicită o revizuire a politicii UE față de Belarus, cu un accent deosebit pe sprijinul acordat de UE societății civile și cetățenilor din Belarus, precum și numirea unui Reprezentant special al UE pentru Belarus, pentru a sprijini procesul de transfer pașnic al puterii în conformitate cu voința poporului belarus;
20. invită VP/ÎR și Consiliul să examineze posibilitatea de a extinde lista persoanelor cărora li se aplică sancțiuni pentru a include cetățenii ruși care sprijină regimul actual din Belarus prin propagandă, dezinformare, consultanță politică, sprijin economic și sprijin militar sau prin intermediul forțelor speciale, în mod disimulat sau deschis, în special cadrele de conducere și membrii personalului canalelor de televiziune deținute sau sponsorizate de stat, inclusiv VGTRK (Rossia), Pervii Kanal și RT;
21. invită federațiile naționale de hochei pe gheață ale statelor membre ale UE și ale tuturor celorlalte țări democratice să îndemne Federația Internațională de Hochei pe Gheață (IIHF) să își retragă decizia de a alege Belarusul drept una dintre țările-gazdă în care se va desfășura Campionatul Mondial de Hochei pe Gheață din 2021, până când se va constata o îmbunătățire a situației din această țară, în special a situației drepturilor omului;
22. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Consiliului, Comisiei, parlamentelor și guvernelor statelor membre, Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, precum și Președintelui,

Guvernului și Parlamentului Belarusului.